

RAMMEPLAN

FOR

FYSIOTERAPEUTUTDANNING

Fastsatt 1. juli 2004 av
Utdannings- og forskningsdepartementet

Innhold

1. INNLEDNING.....	3
2. FELLES INNHOLDSDEL	3
2.1 Formål	3
2.2 Mål	3
2.3 Innhold	4
3. UTDANNINGSSPESIFIKK DEL	4
3.1 Innledning	4
3.2 Formål	4
3.3 Mål	5
3.4 Innhold	7
3.5 Organisering.....	10
3.6 Vurderingsordninger	12
FORSKRIFT TIL RAMMEPLAN FOR FYSIOTERAPEUTUTDANNING	13

1. INNLEDNING

Etter lov av 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler § 46 nr. 2 kan departementet fastsette nasjonal rammeplan for enkelte utdanninger. Rammeplanen angir mål og formål for utdanningene, viser utdanningenes omfang og innhold og gir retningslinjer for organisering, arbeidsmåter og vurderingsordninger. Rammeplanen er forpliktende for institusjonene, de tilsatte, studentene og representantene for praksisopplæringen og skal sikre et nasjonalt likeverdig faglig nivå, slik at utdanningene framstår som enhetlige og gjenkjennelige, uavhengig av institusjon. Rammeplanene for helsefagutdanningene forenkler også helsemyndighetenes arbeid med å autorisere helsepersonell.

Med utgangspunkt i rammeplanene utarbeider institusjonene fagplaner som viser hvordan de organiserer og tilrettelegger studieprogrammene innenfor de grenser rammeplanen fastsetter.

Utdanningene skal også oppfylle krav som stilles i aktuelle lover for yrkesutøvelse, spesielle direktiver fra EU og internasjonale konvensjoner.

Denne rammeplanen omfatter en del som er felles for flere helse- og sosialfagutdanninger og en del som er spesifikk for fysioterapeututdanningen.

2. FELLES INNHOLDSDEL

2.1 Formål

Helse- og sosialfagutdanningene har som overordnet mål å utdanne reflekterte yrkesutøvere som setter mennesket i sentrum, og som kan planlegge, organisere og gjennomføre tiltak i samarbeid med brukere og andre tjenesteytere. Formålet med felles innholdsdel er å utdanne helse- og sosialarbeidere som skal kunne samarbeide tverrfaglig innen helse- og sosialsektoren, i tråd med intensjonene i relevante lover.

2.2 Mål

Helse- og sosialfaglig yrkesutøvelse er basert på felles verdigrunnlag. Felles innholdsdel skal bidra til at studentene tilegner seg nødvendig kunnskap og forståelse innen en felles referanseramme for yrkesutøvelse i helse- og sosialtjenesten. Gjennom studiet skal studentene utvikle et helhetlig syn på mennesket, vise respekt for menneskets integritet og rettigheter og ivareta brukernes autonomi og rett til medbestemmelse. Felles innholdsdel skal også oppøve studentenes evne til å stille spørsmål som utvikler kunnskaper, ferdigheter og holdninger. Videre skal den styrke evnen til tverrfaglig samarbeid.

Etter fullført felles innholdsdel skal studentene

- kunne lese forskningsrapporter og nyttiggjøre seg forskningsresultater i yrkesutøvelsen
- kunne begrunne sine handlinger overfor brukere, andre yrkesutøvere og overfor arbeidsgivere ut fra et vitenskapsteoretisk og forskningsmetodisk syn
- kunne dokumentere eget arbeid, utføre prosjektarbeid og evaluere eget arbeid
- vise et helhetlig syn på mennesket og respekt for menneskets integritet og rettigheter
- identifisere etiske dilemmaer på samfunnsplan, i praktisk helsearbeid og sosialt arbeid

- reflektere over etiske problemstillinger, ha etisk handlingsberedskap og kunne avsløre verdikonflikter
- ha kunnskap om helse- og sosialproblemer, velferdsstaten og dens profesjoner
- kjenne rammene for egen faggruppe og oppgavefordelingen mellom helse- og sosialfaggruppene
- kjenne forvaltningsnivåene og beslutningsstrukturene i helse- og sosialsektoren og relevante lover, forskrifter og avtaler
- kjenne bakgrunnen for helse- og sosialpolitiske prioriteringer og kjenne til konsekvenser av slike prioriteringer
- ha kunnskaper om hvordan en kan påvirke helse- og sosialpolitikken
- ha kunnskap om helse- og sosialpolitikk i nasjonalt og internasjonalt perspektiv
- kunne kommunisere med mennesker med ulik etnisk, religiøs og kulturell bakgrunn
- være lagarbeider og kunne samarbeide med brukere og andre yrkesgrupper
- vise kunnskap om konfliktløsning

2.3 Innhold

Rammeplanens felles innholdsdel utgjør 30 studiepoeng for ergoterapeut-, fysioterapeut-, radiograf-, sykepleier-, vernepleier-, sosionom- og barnevernspedagogutdanningene. (For bioingeniørutdanningen tilsvarer fellesinnholdet 15 studiepoeng)

Felles innholdsdel

1	Vitenskapsteori, forskningsmetode og etikk	15 studiepoeng
A	Vitenskapsteori og forskningsmetode	6 studiepoeng
B	Etikk	9 studiepoeng
2	Samfunnsfaglige emner	15 studiepoeng
A	Stats- og kommunalkunnskap, helse- og sosialpolitikk	9 studiepoeng
B	Kommunikasjon, samhandling og konfliktløsning	6 studiepoeng
Sum		30 studiepoeng

Det legges til grunn at institusjonene legger til rette for felles undervisning på tvers av utdanningene der det er mulig.

3. UTDANNINGSSPESIFIKK DEL

3.1 Innledning

Fysioterapeututdanningen skal være i samsvar med nasjonale og internasjonale helse- og utdanningspolitiske føringer som:

- norske lover, forskrifter og politiske beslutninger
- internasjonale deklarasjoner, standarder og politiske føringer om helsepolitikk, menneskerettigheter og høyere utdanning

3.2 Formål

Formålet med fysioterapeututdanningen er å utdanne yrkesutøvere som er kvalifiserte for:

- behandelende, habiliterende og rehabiliterende virksomhet
- helsefremmende og forebyggende arbeid
- arbeid innen både offentlige og private samt nasjonale og internasjonale virksomhetsarenaer

- å arbeide med et internasjonalt perspektiv i tråd med internasjonale standarder for fysioterapeututdanningen
- å arbeide etiske fundert og klientsentrert
- å arbeide faglig oppdatert, fremtidsrettet og forskningsbasert
- å arbeide i dialog med praksisfeltet og i tråd med gjeldende lovverk

Studiet skal legge til rette for at kandidatene er i stand til å ivareta fysioterapeuters oppgaver og utvikle fysioterapi som fag og yrke på et høyt faglig nivå.

Fullført studium gir graden bachelor i fysioterapi og etter ett års godkjent turnustjeneste grunnlag for å søke autorisasjon som fysioterapeut i henhold til lov om helsepersonell.

3.3 Mål

Fysioterapeuters spesielle kompetanse er undersøkelse og behandling av mennesker med plager knyttet til bevegelsessystemet samt forebygging av slike plager. Fysioterapeuter skal ha inngående kunnskap om menneskets kropp og bevegelse. De skal samtidig ha en bred forståelse av funksjonsbegrepet og for betydningen av en god og likeverdig medvirkning av pasient/bruker. En viktig del av den fysioterapifaglige kompetansen er kunnskap om sammenhenger mellom det fysiske og det psykiske, og varhet for kroppens reaksjoner og uttrykk. Målet med fysioterapitiltak er å skape bedre forutsetninger for helse og livsutfoldelse. Fysioterapeutens bidrag er å skape grunnlag for en kroppslig læringsprosess, og påvirke spesifikke forhold av betydning for bevegelse og funksjon hos individet. Det kan også innebære å legge til rette for et bedre fysisk og sosialt miljø. Studiet skal også bidra til at studentene får et reflektert forhold til hvordan ulike kunnskapstradisjoner innvirker på konkret fagutøvelse og tilnærming innen forskning og fagutvikling.

Etter endt studium skal studentene ha oppnådd kompetanse innen følgende områder:

a) Helse, funksjon og bevegelse

Helse, funksjon og bevegelse påvirkes i et gjensidig forhold mellom individet og miljøet, og manifesterer seg i menneskets kroppsfunksjoner og -strukturer gjennom daglige aktiviteter og deltakelse i samfunnet. Bevegelse ses som en integrert del av menneskelig handling og samhandling og kan ha forskjellige formål og ulik sosial og kulturell betydning. Bevegelsessystemet utvikles og tilpasses gjennom livsløpet og påvirkes av patologiske prosesser og skader, og av indre og ytre forhold som virker oppbyggende og/eller nedbrytende på kroppen. Funksjoner knyttet til et individ er relasjonelle og må derfor forstås ut fra en sammenheng.

Studentene skal etter endt utdanning ha:

- forståelse for hvordan samspill mellom individ og miljø kan innvirke på bevegelser og skape forutsetninger for funksjonsevne og helse
- inngående kunnskap om kroppen, spesielt bevegelsessystemets oppbygning, utvikling, tilpasning og funksjon
- kunnskap om forhold som virker oppbyggende og nedbrytende på kroppen, og faktorer som kan fremme og hemme bevegelsesutvikling, -kontroll og -læring
- kunnskap om ulike perspektiver på helse og sykdom, funksjon og bevegelse

b) Undersøkelse, kartlegging, vurdering, behandling og andre tiltak

Undersøkelse, kartlegging og vurdering inngår i alle tiltak, og fysioterapeutens oppgaver kan i enkelte tilfeller være avgrenset til dette. Spesifikk trening, manuelle teknikker og

metoder samt termo-, hydro- og elektroterapi kan benyttes for å fremme funksjonskvaliteter og for å lindre plager. Bevegelser og aktiviteter anvendes ofte for å oppnå avspenning og harmoni i kroppen, og for å fremme bevegelsesevne og -glede. Måltrettet bruk av bevegelser og aktiviteter er sentrale komponenter i behandling og anvendes med habiliterende, rehabiliterende og forebyggende siktemål. Forebyggende og helsefremmende tiltak kan være å påvirke forhold i miljøet som fremmer trivsel og mestring, og å endre det fysiske miljøet for å fremme variasjon i bevegelser og aktiviteter. Fysioterapeuter søker gjennom verbal og kroppslig kommunikasjon og veiledning å fremme den enkeltes muligheter og ressurser. Fysioterapi er rettet mot både individer, grupper og miljø.

Studentene skal etter endt utdanning ha:

- gode ferdigheter og god vurderingsevne ved undersøkelse av mennesker med funksjonsproblemer, og ved behandling med habiliterende, rehabiliterende og forebyggende siktemål
- ferdigheter i kartlegging av miljøfaktorer som kan innvirke på menneskers funksjon og helse, og kunne begrunne og iverksette relevante helsefremmende og forebyggende tiltak
- ferdigheter i veiledning og undervisning i samhandling med pasienter/brukere og andre

c) **Holdninger og etikk**

Fysioterapeuter skal møte pasienter/brukere og andre med holdninger som innebærer et syn på mennesket preget av likeverdighet. Både fysioterapeutens kunnskaper og erfaringer og pasientens/brukers personlige valg må ligge til grunn for behandling og andre tiltak.

Studentene skal etter endt utdanning kunne:

- opptre faglig forsvarlig og vise respekt, omsorg og empati i samhandling med pasienter/brukere og andre
- fremme deltakelse og likeverdig relasjon mellom pasient/bruker og fysioterapeut ved planlegging og gjennomføring av behandling og andre tiltak

d) **Fagutvikling, kvalitetssikring og forskning**

Fagutøvelse i fysioterapi er bygget på erfaringskunnskap og på kunnskap fra vitenskapelige studier. Kunnskap som er basert på forskning, påvirkes av de vitenskapsteoriske retninger og forskningsmetoder som velges.

Studentene skal etter endt utdanning:

- vise evne til å være kritisk og analytisk ved vurdering av faglig kunnskap
- kunne dokumentere, kvalitetssikre og evaluere egen virksomhet
- vise evne til å utforske faglige problemstillinger på en systematisk og reflektert måte, både i sin kliniske praksis og i forsknings- og utviklingsarbeid

e) **Organisatoriske rammer**

Fysioterapeuter skal ha forståelse for fysioterapeuters plass i samfunnet og fagets historiske utvikling. Kunnskaper om lovverk og aktører innen helse- og sosialtjenesten og beslutningsprosesser innenfor det politiske system gir helsepersonell rammer for egen virksomhet og grunnlag for samarbeid på tvers av forvaltningsnivå og profesjonsgrenser.

Studentene skal etter endt utdanning ha:

- grunnleggende kunnskaper om helsetjenestens og fysioterapifagets utvikling, oppbygging, oppgaver og rammebetingelser, og de lover, regler og forskrifter som styrer fysioterapeutenes virksomhet

3.4 Innhold

Fysioterapeututdanningen omfatter 180 studiepoeng fordelt på fire hovedemner som vist i oversikten.

Oversikt over hoved- og delemner

1	Naturvitenskapelige emner	36 studiepoeng
A	Anatomi	21 studiepoeng
B	Fysiologi	15 studiepoeng
2	Samfunnsvitenskapelige og humanistiske emner	45 studiepoeng
A	Psykologi og pedagogikk	9 studiepoeng
B	Kommunikasjon, samhandling og konfliktløsning*	6 studiepoeng
C	Sosiologi og sosialantropologi	6 studiepoeng
D	Stats- og kommunalkunnskap, helse- og sosialpolitikk*	9 studiepoeng
E	Vitenskapsteori og forskningsmetode*	6 studiepoeng
F	Etikk*	9 studiepoeng
3	Bevegelseslære	24 studiepoeng
A	Personlige, sosiale og kulturelle aspekter ved bevegelse	6 studiepoeng
B	Biomekaniske og nevrofysiologiske aspekter ved bevegelse	12 studiepoeng
C	Bevegelsesanalyse og bevegelseserfaring	6 studiepoeng
4	Helse og sykdom, vurdering og tiltak	75 studiepoeng
A	Helse-, behandlingsfilosofi og faghistorie	6 studiepoeng
B	Sykdomslære og funksjonshemming	12 studiepoeng
C	Behandling, rehabilitering og habilitering	42 studiepoeng
D	Helsefremmende og forebyggende arbeid	15 studiepoeng
Sum		180 studiepoeng

- Emnene inngår i felles innholdsdel for helse- og sosialfagutdanningene

Undervisningen og vurderingsordningene bør legges opp slik at studentene får aktualisert, integrert og utdypet kunnskap fra alle emner og relatert disse til yrkesutøvelsen.

Hovedemne 1 - Naturvitenskapelige emner - 36 studiepoeng

Dette hovedemnet skal legge grunnlag for at studentene tilegner seg inngående kunnskap om kroppens og spesielt bevegelsessystemets oppbygning, utvikling, tilpasning og funksjon. Studentene skal forstå og gjøre rede for normale kroppslige tilstander, reaksjoner og endringsprosesser gjennom menneskets livsløp.

Delemne 1A: Anatomi - 21 studiepoeng

Delemnet skal gi kunnskap om oppbygning og funksjon av ulike vevstyper og organsystemer, av betydning for bevegelse og samspillet mellom disse ut fra en forståelse av kroppen som en

funksjonell enhet. Kunnskap om degenerative og regenerative prosesser og teorier om hvordan vev reagerer på ulike typer påvirkninger inngår også i emnet.

Delemne 1B: Fysiologi - 15 studiepoeng

Delemnet skal gi kunnskap om kroppens normale fysiologiske prosesser i hvile, under arbeid og ved ulike typer påkjenninger og belastninger.

Hovedemne 2: Samfunnsvitenskapelige og humanistiske emner - 45 studiepoeng

Dette emnet skal utvikle forståelse for fysioterapeutyrkets samhandlende og relasjonelle sider. Studentene skal utvikle forståelse for hvordan ulike samfunnsvitenskapelige perspektiver bidrar til kunnskap om kropp, bevegelse og helse, og til å klargjøre egne forståelsesrammer og holdninger. Vitenskapsteori og forskningsmetode inngår som grunnlag for kritisk og analytisk evne ved vurdering og utvikling av faglig kunnskap.

Delemne 2A: Psykologi og pedagogikk - 9 studiepoeng

Delemnet skal gi kunnskap om ulike følelsesmessige og personlige aspekter ved helse- og funksjonsproblem og kunnskap om den terapeutiske relasjon som en pedagogisk situasjon og interaktiv prosess. Teoretiske perspektiver fra lærings-, kommunikasjons- og samspillsteori inngår.

Delemne 2B: Kommunikasjon, samhandling og konfliktløsning - 6 studiepoeng

Delemnet inngår i felles innholdsdel og skal inneholde følgende elementer:

- kommunikasjon mellom yrkesutøver og bruker
- tverrkulturell kommunikasjon
- tverrfaglig samarbeid og kommunikasjon i grupper og organisasjoner
- oppøving av evne til samarbeid og konfliktløsning

Delemne 2C: Sosiologi og sosialantropologi - 6 studiepoeng

Delemnet skal gi en innføring i sentrale perspektiver og modeller som anvendes i samfunnsvitenskapelige analyser av forholdet mellom person og samfunn, av sosiale system og sosiale og kulturelle prosesser. Det skal gi kunnskap om hvordan sosiale og kulturelle normer og verdier preger våre tanker, oppfatninger, holdninger og følelser, og hvordan disse innvirker på kroppslige reaksjoner, vaner og bevegelser, og hvilke implikasjoner slik kunnskap har for praktisk/klinisk arbeid.

Delemne 2D: Stats- og kommunalkunnskap - 9 studiepoeng*

Emnet inngår i felles innholdsdel og skal inneholde følgende elementer:

- velferdsstatens utvikling og sammenhengen mellom samfunnsutvikling, levekår og individuelle helse- og sosialproblemer
- helse- og sosialsektoren, beslutningsprosesser på kommunalt, regionalt og statlig nivå, helse- og sosialpolitiske prioriteringer og forholdet mellom offentlig og privat ansvar og omsorg
- lovverk, forskrifter og avtaler som regulerer helse- og sosialsektorens virkefelt, saksbehandling og finansiering av tjenestene
- profesjonalisering i helse- og sosialsektoren og ulike aktørers roller
- kvalitetssikring, internkontroll og kvalitetsutvikling

Delemne 2E: Vitenskapsteori og forskningsmetode - 6 studiepoeng*

Emnet inngår i felles innholdsdel og skal inneholde følgende elementer:

- vitenskapens betydning for generell fagkunnskap
- fagkritikk og forskningsetikk
- ulike metoder for innhenting og bearbeiding av data
- gjennomføring av prosjektarbeid og dokumentasjon av arbeidet

Delemne 2F: Etikk - 9 studiepoeng*

Emnet inngår i felles innholdsdel og skal inneholde følgende elementer:

- etisk teori og ulike verdioppfatninger, menneskesyn og livssyn
- menneskerettigheter
- etiske dilemma i helse- og sosialsektoren med trening i etisk refleksjon
- yrkesetiske verdier og prinsipper
-

Hovedemne 3: Bevegelseslære - 24 studiepoeng

Emnet skal gjøre studentene kjent med hvordan egenskaper hos individet og forhold i omgivelsene kan innvirke på bevegelse og funksjon. Dette skal gi grunnlag for å forstå og analysere bevegelse og funksjon ut fra ulike teorier og modeller for bevegelsesutvikling, læring og kontroll. Dette skal gi studentene grunnlag for å forstå at valg av perspektiv gir retning for undersøkelse, vurdering, behandling og tiltak. Det legges vekt på at studentene får utvikle eget bevegelsesrepertoar og bevegelsesuttrykk som grunnlag for å forstå og tilrettelegge for bevegelsesaktiviteter hos andre.

Delemne 3A: Personlige, sosiale og kulturelle aspekter ved bevegelse - 6 studiepoeng

Delemnet skal gi kunnskap om kropp og bevegelse som sentrum og uttrykksfelt for erfaring, livshistorie, kultur og sosiale forhold.

Delemne 3B: Biomekaniske og neurofysiologiske aspekter ved bevegelse - 12 studiepoeng

Delemnet skal gi kunnskap om biomekaniske forhold, beregning av fysiske belastninger og nervesystemets styring av bevegelse samt kunnskap om motorisk utvikling, læring og kontroll.

Delemne 3C: Bevegelsesanalyse og bevegelseserfaring - 6 studiepoeng

Delemnet skal gi kunnskap om observasjon, analyse og evaluering av bevegelser hos friske og syke samt planlegging og gjennomføring av tiltak knyttet til bevegelse. Emnet skal utvikle forståelse for kroppens og bevegelsenes betydning for helse og livsutfoldelse gjennom egne bevegelseserfaringer.

Hovedemne 4: Helse og sykdom, vurdering og tiltak - 75 studiepoeng

Dette emnet skal gi grunnlag for å forstå helse- og funksjonsproblemer kontekstuellt, skape gode terapeutiske situasjoner, foreta fysioterapifaglige vurderinger og utføre etisk forsvarlig og faglig begrunnet fysioterapi. Betydningen av pasient/brukers aktive og likeverdige medvirkning ved valg av tiltak vektlegges. Erfaringskunnskap har en sentral plass i emnet. Studentene skal få kunnskap om ulike teoretiske perspektiver på hvordan helse og sykdom skapes og vedlikeholdes, og utvikle innsikt i hvilke implikasjoner disse har for forståelse av pasientens problem, samt utvikle ferdigheter og handlingsberedskap for å bruke fysioterapi til å fremme/opprettholde helse og hindre/reduere funksjonsproblemer. Det legges vekt på å vurdere å bruke ulike fysioterapifaglige tilnæringsmåter i forhold til det aktuelle funksjonsproblem og observere og vurdere virkning av tiltak. Emnet skal også gi erfaring i bruk av vitenskapelige metoder for å utrede faglige problemstillinger.

Delemne 4A: Helse- og behandlingsfilosofi og faghistorie - 6 studiepoeng

Delemnet skal gi kunnskap om fysioterapifagets utvikling og ulike måter å forstå helse og sykdom på i et historisk perspektiv. Det omfatter også fagutvikling og sykdomsforståelse sett i sammenheng med samfunnsmessige forhold og endringer i helsesektoren for øvrig.

Delemne 4B: Sykdomslære og funksjonshemming - 12 studiepoeng

Delemnet fokuserer på kunnskap om helse og sykdom som sammensatte og komplekse fenomener, og omfatter spesifikk kunnskap om patologiske prosesser som har betydning for bevegelse og funksjon. Videre skal emnet gi kunnskap om sammenhenger mellom sykdom og leveforhold, belastningslidelser og arbeidsforhold samt personlige og sosiale konsekvenser av sykdom og funksjonshemming på organ-, aktivitets- og deltakelsesnivå. Emnet inneholder også kunnskap om patologiske tilstander og psykiske lidelser samt kunnskap om aktuelle behandlingsformer.

Delemne 4C: Behandling, rehabilitering og habilitering - 42 studiepoeng

Delemnet skal gi kunnskap om hvordan man foretar en inngående funksjonsundersøkelse for å forstå pasientens problemer, og gi kunnskap som grunnlag for å fremme pasientens funksjonsevne og mestringskompetanse. Det inkluderer kunnskap om hvordan fysioterapeuten innhenter relevant informasjon gjennom samtale og undersøkelse av kroppslige forhold. Emnet skal legge grunnlag for at studentene utvikler evne til å kontekstualisere enkeltfunn og i samråd med pasient/bruker, velge hva som er relevant å gjøre i den enkelte situasjon. Emnet omfatter også kunnskap om og erfaring med manuelle, kroppslige og verbale virkemidler og andre tiltak som fremmer funksjonskvaliteter og lindrer plager. Studentene skal få erfaring med å målrette, justere, tilpasse og evaluere sine virkemidler etter pasientens reaksjoner. Videre inngår kunnskap om mennesker med varige eller midlertidige funksjonstap, hvordan fysioterapeuter kan bidra til bedring av livskvalitet ut fra bevisstgjøring av ressurser og muligheter samt kunnskap om tekniske og ortopediske hjelpemidler og/eller tilrettelegging av miljø. Emnet inneholder også kunnskap om journalskriving og dokumentasjon av fagutøvelse på en systematisk og reflektert måte med tanke på å evaluere, kvalitetssikre og utvikle egen faglige virksomhet.

Delemne 4D: Helsefremmende og forebyggende arbeid - 15 studiepoeng

Delemnet skal gi kunnskap om omgivelsenes betydning for menneskets utvikling, funksjon og livsutfoldelse og hvordan man kan identifisere og vurdere helsefremmende og risikoskapende faktorer i miljøet. Emnet omfatter også kunnskap om aktuelle helsefremmende og forebyggende tiltak for å bidra til så optimale miljøbetingelser som mulig og forebygging av belastningslidelser.

3.5 Organisering

a) Studieorganisering

Studiet utgjør til sammen 180 studiepoeng. Den enkelte utdanningsinstitusjon skal i fagplan beskrive studiets organisering og hvordan hoved- og delemner inngår. Studentene skal tilegne seg et helhetlig perspektiv på fagutøvelse gjennom praksisnær utdanning, integrerte fag og studentaktive arbeidsformer. Studiet må organiseres med varierte pedagogiske virkemidler som stimulerer studentenes egenaktivitet og samhandling, og slik at studentene tilegner seg teoretiske kunnskaper og yrkesspesifikke ferdigheter og utvikler god personlig kompetanse.

Institusjonen bør med utgangspunkt i fellesdelene av studiet legge forholdene til rette for at studentene gjennom ulike felles tiltak får erfaring i tverrfaglig samarbeid mellom utdanningene.

b) Organisering av praksis

Praksisstudier og ferdighetstrening er obligatorisk og skal utgjøre 75 studiepoeng. Fysioterapeututdanningen skal bestå av teoretisk undervisning og selvstudier, ferdighetstrening og praksisstudier. Det er et krav at utdanningen tilrettelegger for praktisk/klinisk læring på utdanningsinstitusjonen og i praksisfeltet. Ferdighetstrening på utdanningsinstitusjonen skal omfatte 30 studiepoeng, og praksisstudier skal utgjøre 45 studiepoeng. Ferdighetstrening og praksisstudier er pedagogiske arbeidsformer som benyttes i alle deler av studiet.

Ferdighetstrening - 30 studiepoeng

Ferdighetstrening gir grunnlag for personlig og praktisk kunnskap som den enkelte utvikler gjennom utprøving og egen erfaring. Ferdighetene forutsetter øving og veiledning og lar seg ikke alene formidle teoretisk. Ferdighetstrening skal inngå som en sentral del av utdanningen, slik at studentene skal kunne anvende ulike manuelle og kommunikative metoder og teknikker i fysioterapeutiske situasjoner. Kommunikative ferdigheter i et terapeutyrke viser seg kroppslig og verbalt i måten studentene undersøker, behandler, underviser og veileder på. Studentene skal erfare både "terapeutrollen" og "pasientrollen" gjennom et nært samarbeid med andre studenter. Dette må inkludere meddelelse av erfaringer og opplevelser. Studentene skal utvikle egen kroppslig forankring og trygghet for å fremme disse kvalitetene hos pasienter/klienter. Studentene skal få trening i innhenting, vurdering og bruk av informasjon relatert til individ og miljø.

Ferdighetstrening ved institusjonen stiller krav til rom og utstyr og det bør legges til rette for undervisning i mindre grupper.

Praksisstudier - 45 studiepoeng

Praksisstudiene skal være planlagte og målrettede samtidig som studentenes læring knyttes til den situasjonsbestemte praksis. Praksisstudiene skal hovedsakelig omfatte aktivt pasient/klientrettet arbeid og være veiledet av kompetent og autorisert fysioterapeut. Praksisstudiene skal foregå innen kommune-, institusjons- og bedriftshelsetjeneste samt andre virksomhetsområder der fysioterapeuter arbeider. De skal sikre at studentene får variert erfaring.

Veiledet praksis innebærer veiledning og vurdering samt utveksling av refleksjon mellom studenter og veileder. Ansvars- og oppgavefordelingen avklares og beskrives av utdanningsinstitusjonen. Praksisstudiene skal knyttes til studier ved institusjonen gjennom oppgaver og ved gjensidig kontakt mellom lærer/veileder.

Det skal utarbeides gjensidig forpliktende samarbeidsavtaler mellom utdanningsinstitusjon og praksisfelt. Avtalene skal sikre tilstrekkelig tilgang til egnede praksisplasser og beskrive oppgaver, roller og ansvarsfordeling.

Institusjonen har ansvar for at studentenes mestring i praksis vurderes, og praksisstudiene skal organiseres slik at faglig progresjon fremmes. Veiledete praksisstudier innebærer jevnlig veiledning med vurdering av studentenes fungeringsnivå og kompetanse.

3.6 Vurderingsordninger

Vurderingsordningene skal sikre at studentene i løpet av studiet tilegner seg de kunnskaper og kvalifikasjoner som er skissert i målsettingene til fysioterapeututdanningen.

FORSKRIFT TIL RAMMEPLAN FOR FYSIOTERAPEUTUTDANNING

Fastsatt av Utdannings- og forskningsdepartementet 1. juli 2004 med hjemmel i lov av 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler.

§ 1 Innhold

3-årig fysioterapeututdanning skal bestå av følgende hoved- og delemner på til sammen 180 studiepoeng:

1 Naturvitenskapelige emner	36 studiepoeng
A Anatomi	21 studiepoeng
B Fysiologi	15 studiepoeng
2 Samfunnsvitenskapelige og humanistiske emner	45 studiepoeng
A Psykologi og pedagogikk	9 studiepoeng
B Kommunikasjon, samhandling og konfliktløsning	6 studiepoeng
C Sosiologi og sosialantropologi	6 studiepoeng
D Stats- og kommunalkunnskap, helse- og sosialpolitikk	9 studiepoeng
E Vitenskapsteori og forskningsmetode	6 studiepoeng
F Etikk	9 studiepoeng
3 Bevegelseslære	24 studiepoeng
A Personlige, sosiale og kulturelle aspekter ved bevegelse	6 studiepoeng
B Biomekaniske og nevrofysiologiske aspekter ved bevegelse	12 studiepoeng
C Bevegelsesanalyse og bevegelseserfaring	6 studiepoeng
4 Helse og sykdom, vurdering og tiltak	75 studiepoeng
A Helse-, behandlingsfilosofi og faghistorie	6 studiepoeng
B Sykdomslære og funksjonshemming	12 studiepoeng
C Behandling, rehabilitering og habilitering	42 studiepoeng
D Helsefremmende og forebyggende arbeid	15 studiepoeng
Sum	180 studiepoeng

Departementet kan i særlige tilfelle gjøre unntak fra bestemmelsene om fordeling av vektall på ulike hoved- og delemner.

§ 2 Fagplan

Bestemmelser om faglig innhold, praksisopplæring, organisering, arbeidsformer og vurderingsordninger utover det som følger av rammeplanen, fastsettes av institusjonens styre og tas inn i fagplanen. Det skal framgå av fagplanen i hvilke deler av studiet det er krav til studiedeltaking.

§ 3 Praksis

Praksisstudier og ferdighetstrening skal utgjøre 75 studiepoeng hvorav 30 studiepoeng skal være ferdighetstrening. Praksisstudiene skal omfatte sentrale arbeidsområder for

fysioterapeuter. Institusjonens styre utarbeider retningslinjer og er ansvarlig for tilrettelegging og gjennomføring av praksisopplæringen.

§ 4 Eksamensbestemmelser

Eksamen organiseres og gjennomføres etter den eksamensforskrift som er fastsatt ved institusjonen.

Eksamen skal omfatte alle hovedemner i rammeplanen, men en eksamen kan omfatte emner fra flere hovedemner.

Studentene skal også gjennomføre en praktisk/klinisk eksamen som skal omfatte undersøkelse og behandling av pasienter.

Studenten skal utarbeide en fordypningsoppgave over et faglig relevant emne med et omfang på minimum 12 studiepoeng.

§ 5 Praksisvurdering

Vurdering skal være en kontinuerlig og obligatorisk del av praksisundervisningen.

Hvis det oppstår tvil om praksisstudiet kan godkjennes, skal studenten halvveis eller senest 3 uker før avsluttet periode få en skriftlig melding. Meldingen skal angi hva studenten ikke mestrer, og hvilke krav som må oppfylles for å bestå praksisstudiene. Om studenten i slutten av praksisperioden viser handling/atferd som åpenbart ikke gir grunnlag for å bestå praksis, kan studenten likevel få karakteren *ikke bestått* selv om forutgående tvilmelding ikke er gitt.

Ved vurdering av praksisstudier brukes karakteren *bestått/ikke bestått*.

§ 6 Vitnemål

Det utstedes vitnemål til studenter som har bestått fysioterapeututdanningen. Av vitnemålet skal det framgå hvilke prøver som er avlagt med angivelse av omfang, resultat og når de er avlagt. Tittel på fordypningsoppgaven skal framgå av vitnemålet.

Fullført studium gir graden bachelor i fysioterapi.

§ 7 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft fra og med studieåret 2004/2005.